

På sporet af Valdemar den Store

Målgruppe: 4. - 6. klasse

Fagområder: Historie og kristendomskundskab

Kort beskrivelse: *På sporet af Valdemar den store* er et dramatiseret forløb. Her arbejder eleverne med kildekritik, når de leger detektiver i kirken, der skal finde spor. Her skal vi blandt diskutere hvilke spor vi kan stole på, og hvilke der fører os på vildspor. De skal samarbejde om at finde ud af, hvorfor man byggede så stor en kirke for 850 år siden. Formidleren lægger spor ud for eleverne i form af oplysninger om Valdemar den Store og hans fosterbror Absalon, om kirken og kongen i middelalderen og kampen om Danmark. Eleverne skal diskutere venskab og magt, statsdannelse og kirketro i børneperspektiv.

Praktiske oplysninger

Forløbet er et 2 timer langt undervisningsforløb i Sct. Bendts Kirke i Ringsted. Til forløbet findes et læsehæfte [Kampen om magten](#), som eleverne kan bruge til forberedelse og efterbearbejdning af besøget. Her anbefales særligt side 3-5 og 7-11. Læsehæftet kan kombineres med elevopgaverne i dette hæfte: [På jagt efter middelalderen i Vestsjælland](#). Eleverne får mere ud af besøget hvis de kender lidt til emnet inden turen.

Undervisningsforløbet kan også kombineres med et besøg på egen hånd til en eller to af lokaliteterne beskrevet i materialet *På jagt efter middelalderen i Vestsjælland – Tur 3: I Valdemars fodspor*. Her finder man oplysninger og opgaver til:

- Voldstedet ved Skjoldnæsholm – kongens borg
- Knud Lavards Kapel i Haraldsted – miraklerne ved kilden
- Fjenneslev Kirke – Valdemarslægtens venskab med Hvideslægten

Kulturbussen kan bestilles sammen med forløbet på www.kulturbus.dk

Formål

På sporet af Valdemar den Store har til formål at skabe bevidsthed om, hvordan historien har indvirket på nutidens samfundsudvikling. Eleverne får en indledende forståelse af magt og mindesmærker og dette perspektiveres til elevernes personlige forståelse af emnet. Eleverne kan gå på opdagelse (sporjagt) på egen hånd i kirkerummet, og undersøge hvordan Valdemarslægten har manifesteret sin magt. Forløbet tager afsæt i Valdemartiden i perioden 1100-1250 og arbejder med personer, steder og begivenheder som kulturhistorisk case.

Pædagogiske greb

Forløbet er et dialogbaseret undervisningstilbud med en før, under og efter tilgang. Under besøget kommer eleverne til at arbejde som historiedetektiver hvor de i grupper finder spor. Nogle elever bliver desuden inddraget i en elev i rolle øvelse, hvor kirkefesten i år 1170 bliver genskabt.

Fælles Mål

På sporet af Valdemar den Store understøtter flere videns- og færdighedsmål under følgende overordnede kompetencemål for mellemtrinnet. Det vil være relevant at bruge undervisningsforløbene i et bredt emnearbejde om middelalderen.

Historie

Kronologi og sammenhæng

Eleven kan sammenligne væsentlige træk ved historiske perioder, perspektivere over forskelle på dengang og nu, for at skabe en forståelse for at fortiden har betydning for nutiden.

Kildearbejde

Eleven kan anvende kilder til at opnå viden om fortiden.

Historiebrug

Eleven kan fortælle om, hvordan mennesker er påvirket af og bruger historie.
Eleven kan perspektivere egne og andres historiske fortællinger i tid og rum.

Kristendomskundskab

Kristendom

Eleven kan forklare, hvad kristendom er og gengive hovedtræk i kristendommens historie, herunder folkekirkens betydning i Danmark.

Beskrivelse af undervisningsforløbet

Undervisningsforløbet har en før-under-efter tilgang. Gennem forberedelsesarbejde i klassen med læsehæftet *Kampen om magten* introduceres eleverne til personer, steder og begivenheder der arbejdes videre med under besøget i Ringsted. Hæftet er en fiktiv fortælling, der kan læses af eleverne selv eller anvendes som højtlesning i klassen.

Forløbet indledes med, at gruppen bliver modtaget af formidleren på Ringsted Torv ved tingstenene. Via dialog der tager udgangspunkt i elevernes observationer, får gruppen fortalt baggrundshistorien for Valdemar den Store og indvielsen af Sct. Bendts Kirke i 1170 samt betydningen af centraliseringen af magt og lovgivning.

Næste del af forløbet er guidet opdagelse af kirkerummet og klokketårnet, hvor eleverne skal finde spor i kirken. Inden da har de fået instruktion i kildearbejde:

1. Hvad – beskriv og tegn hvad du har set/opdaget
2. Hvor – beskriv hvor du fandt det
3. Hvorfor – hvad har tingen været brugt til?

Efterfølgende samles eleverne og fremlægger, diskuterer og vurderer i plenum de forskellige spor. Afsluttende opklarer eleverne sammen med formidleren gåden om kirken, og får med deres egne ord og logikker knyttet meningsfulde sammenhænge og udsagn på den danske middelalderhistorie.

Videre arbejde med emnet

Ud over læsehæftet *Kampen om magten* med tilhørende elevopgaver og turbeskrivelsen I Valdemars fodspor, så kan i spille et brætspil i klassen kaldet *Kampen om magten*. Spillet fungerer godt som efterbearbejdning, da eleverne kan sætte den viden i spil de har erhvervet sig igennem forløbet. Spillepladen kan i finde [her](#) den findes også på side 20-21 i opgavehæftet.

Kortet fungerer som spilleplade, og som forberedelse til spillet skal eleverne skrive nogle spørgsmål ned på baggrund af det, de har lært og oplevet undervejs i forløbet. I kan spille efter de regler der er angivet i opgavehæftet side 19, eller lave jeres egne regler.

Du kan også lade eleverne dokumentere besøget i Sct. Bendts Kirke og efterfølgende lave en udstilling med deres billeder på skolen.

Hvis du vil vide mere:

1. <https://www.ringstedsogn.dk/kirkerne/sct-bendts-kirke/>
2. <http://danmarkskirker.natmus.dk/soroe/skt-bendts-kirke/>
(Nationalmuseets beretning om Sct. Bendts Kirke fra 1936-38).
3. Michael Kræmmer: Den hvide klan. Om Absalon, hans slægt og hans tid (1999)
4. Michael Kræmmer: Kongemordernes slægt (2007)
5. Connie Jantzen og Rikke Agnete Olsen (red.): Voldsteder i Danmark. En vejviser. Sjælland og Lolland-Falster (1998)